

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci

žalobkyně: **Y. Ch.**,
státní příslušnice X,
bytem X,
zastoupena advokátem Mgr. Jiřím Kubalou,
sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek-Místek,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-VL13-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-VL13-2016, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 19 844 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Kubaly, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení

v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), žalobkyni neuděluje.

2. Žalobkyně v žalobě nejprve obecně namítá, že ve správním řízení byla porušena ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a odst. 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a že nadto žalovaný porušil § 12 písm. a) a b) a § 14a zákona o azylu, jakož i čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb., dále též jen „Úmluva“), čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobkyně dále shrnula skutkový stav věci, přičemž konstatovala, že důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu bylo pronásledování ze strany č. státních orgánů z důvodu p. n. Žalobkyně je členkou k. c. *Ch.* (česky „Š. z.“, dále jen „Š. z.“). Žalobkyně dále namítá, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, některé jeho pasáže se opakují a nelze z něj poznat, které skutečnosti pokládá žalovaný za prokázané kterými provedenými důkazy. Žalovaný také neprovedl důkazy navržené žalobkyní, aniž zdůvodnil proč. Dále žalobkyně namítá procesní vady řízení, neboť jí žalovaný kladl doplňující dotazy v průběhu úkonu seznámení s podklady, a napadené rozhodnutí jí nebylo předáno v č. překladu. Žalobkyně také nesouhlasí s hodnocením žalovaného, že je její důvěryhodnost snížena. Žalovaný dále věc nesprávně právně posoudil a pochybil, pokud jí nepřiznal azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu, ač pro to splňuje zákonné podmínky. Zejména má žalobkyně odůvodněný strach z pronásledování z důvodu svého n. v., jak plyne z jejího azylového příběhu (který však žalovaný neodůvodněně bagatelizuje), jenž je potvrzen zprávami o zemi původu popisujícími pronásledování č. k. V řízení se rovněž prokázalo, že žalobkyně nemůže využít vnitrostátní ochrany, neboť původcem pronásledování je státní moc, a že nemůže využít možnosti vnitřního přesídlení, protože represivní politika státu ve vztahu ke k. se uplatňuje v celé Č. Žalobkyně má dále za to, že jí měl žalovaný udělit alespoň humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu nebo doplňkovou ochranu podle § 14 odst. 1 a 2 písm. a), b) nebo d) zákona o azylu. Na základě zpráv o zemi původu totiž nelze vyloučit (a žalobkyně se toho oprávněně obává), že bude jako neúspěšná žadatelka o udělení mezinárodní ochrany v Č. vystavena mučení či jinému krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení, v nejhorším případě jí hrozí i usmrcení; vystavit žalobkyni takovému riziku je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, zejména s čl. 3 Úmluvy. Do podrobností je žalobní argumentace žalobkyně rozvedena v rámci posouzení jednotlivých žalobních bodů.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nepokládá žalobní námitky za důvodné. Žalovaný napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné, netrpící vadami vytýkanými v žalobě. Odkazuje plně na jeho odůvodnění, v jehož rámci se podrobně vypořádal s důvody pro neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Navrhuje proto žalobu zamítnout.
4. Žalobkyně v replice nesouhlasí s argumentací žalovaného. Zejména upozorňuje, že špatně vykládá pojem pronásledování a že dospěl k chybnému závěru, že je Č. bezpečnou zemí. Na podporu svých tvrzení žalobkyně doložila svazek příloh, a to jmenovitě zprávu O. D. o respektu ke svobodě vyznání v Č., přehled dostupných informací ohledně pronásledování k. v Č. zpracovaný organizací S. F., zprávu W. r. 2018 od H. R. W.

zabývající se Č., tři vyjádření odborníků k situaci č. k. čl. 300 trestního zákoníku Č. l. r., informace od U. S. Department of State k otázkám svobody vyznání, zprávu New York Times, další vyjádření expertů v oblasti lidských práv v Č., a články Ch. o znevýhodnění v přístupu k zaměstnání a o zpřísnění postihů a četnosti kontrol nedovoleného scházení.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky stanovené v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 51 odst. 2 s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, jak bude osvětleno níže.
6. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek procedurální směrnice přímý účinek. Jelikož žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla v této věci podána dne 4. 2. 2016, dopadá na toto řízení, včetně přezkumného řízení soudního, procedurální směrnice a ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se tedy neužije.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 4. 2. 2016 v p. s. cizinců Z. u B. podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 10. 2. 2016 v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uvedla, že pochází z Č. l. r., naposledy žila v rodné p. H. Žalobkyně je svobodná, bezdětná a je zdravá. Vyznává k. a náleží k c. Š. z., přičemž jako důvod žádosti uvedla, že v Č. nemohla dále žít kvůli n. pronásledování.
8. Dne 25. 5. 2016 byl se žalobkyní proveden pohovor. Z protokolu o pohovoru plyne, že se žalovaný otázkami nejprve zaměřil na to, proč si žalobkyně vybrala jako cílovou destinaci Českou republiku, na proces vyřizování dokladů k vycestování a na nepravdivé údaje v žádosti o vízum. Žalobkyně odpověděla též na otázky žalovaného týkající se jejích pracovních zkušeností a důvodů pro opuštění Č. Při opakovaném pohovoru dne 14. 11. 2016 žalovaný otázkami směřoval k tomu, aby žalobkyně popsala svou církev a důvody k obrácení k víře. Z protokolu o pohovoru vyplývá, že žalobkyně je schopna popsat základní charakteristiku její c., knižní díla i průběh o. Aniž by měl soud v úmyslu podrobně rekapitulovat azylový příběh žalobkyně, pokládá za vhodné shrnout, že žalobkyně se podle svých slov stala členkou c. Š. z. v roce 2008, k. p. v roce 2012. V listopadu 2013 se v jejím bytě konalo n. s., jehož podstatou bylo společné čtení B. V průběhu vtrhla do bytu policie, provedla domovní prohlídku, při níž zabavila mj. n. knihy a zpěvníky a žalobkyni s dalšími účastnicemi odvezli patrně na policejní stanici. Tam jim provedli ponižující osobní prohlídku, při které se žalobkyně a její souvěrkyňe

musely svléct v přítomnosti policistů opačného pohlaví, kteří se jim posmívali a nadávali jim. Při následném výslechu se policisté žalobkyně dotazovali na c. a na její s., a když nechtěla odpovídat, tloukli ji po těle i do tváře, následně ji srazili na zem a opakovaně kopali, dále jí chrstli do obličeje neznámou tekutinou, po níž měla vyrážku. Na stanici strávila tři dny a dvě noci, aniž věděla, co s ní bude; přitom trpěla zimou, protože tam bylo chladno a ona si směla obléct jen část svého oděvu. Žalobkyni propustili poté, co její rodina zaplatila 10 000 jüanů; při propuštění jí policisté sdělili, že pokud bude nadále věřit v B., půjde do vězení. Pak se žalobkyně kvůli obavám ze zatčení v rámci své domovské p. H. několikrát přestěhovala a neodvažovala se najít si práci. Konkrétně jí zatčení hrozilo ještě v červenci 2015, kdy na obdobné bytové n. s. příbuzná jedné ze s. zavolala policii, avšak žalobkyně ještě před jejich příjezdem utekla; policisté však získali její obrázek z bezpečnostní kamery a bezprostředně poté se na ni – vybaveni touto fotografií – dotazovali sousedů v jejím tehdejší bydlišti. Pronásledování v. se dále zhoršovalo, zvlášť intenzivní bylo v prosinci 2015, kdy probíhalo více kontrol a domovních prohlídek a řada s. a jejich nejbližších příbuzných byla vystavena perzekuci např. v podobě nemožnosti studovat či získat zaměstnání. V roce 2016 se proto žalobkyně rozhodla vycestovat z Č.

9. Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení situace v zemi původu žalovaný shromáždil jako podklady (i v č. překladu): informace Ministerstva vnitra V. B. z března 2016, Č.: K.; informace Ministerstva zahraničních věcí V. B. ze dne 21. 4. 2016, Zpráva o lidských právech a demokracii za rok 2015 – kapitola IV: prioritní země – Č.; informace Ministerstva zahraničních věcí S. s. a. ze dne 10. 8. 2016, Č. – Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2015; výroční zpráva Ch. A. A. 2015 z března 2016, Č. – Pronásledování k. a c. v Č. č. vládou; výroční zpráva Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016, Stav lidských práv ve světě – Č.; zpráva Freedom House ze dne 27. 1. 2016, Svoboda ve světě 2016 – Č.; zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017, Č. Po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí žalobkyně dne 16. 3. 2017 uvedla, že se k nim vyjádří písemně. Žalobkyně ve vyjádření doručeném žalovanému dne 28. 3. 2017 opětovně zasadila svou n. v. do podmínek země původu, nadto připojila dvě fotografie. Dále se vyjádřila prostřednictvím svého zástupce podáními ze dne 30. 3. 2017, ve kterých shrnula svůj azylový příběh, procesní nedostatky v postupu žalovaného a zásadní informace vztahující se k c. žalobkyně vyplývající ze shromážděných podkladů k zemi původu, nadto doplnila důkazní návrhy (již předtím žalobkyně na podporu svých tvrzení v rámci správního řízení založila svazek dokumentů ze dne 2. 12. 2016 a ze dne 15. 12. 2016, článek iDNES.cz: Č. režim odstranil z k. přes tisíc k., bojí se cizích vlivů, či článek Epoch Times: K. v Č. mohou brzy čelit tvrdším zákrokům, čestná prohlášení s. v B. z Č.) a provedla podrobný právní rozbor projednávané věci.
10. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že tvrzenými důvody žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jsou její obavy ze zadržení, uvěznění a ohrožení jejího života kvůli její příslušnosti ke k. c. Š. z. Žalovaný neshledal splnění podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Poukázal na to, že žalobkyně uvedla v žádosti o udělení víza nepravdivé informace vůči zastupitelskému úřadu České republiky. O mezinárodní ochranu požádala a předmětná tvrzení uvedla až v p. s. v Z. u B., což značně snížilo její věrohodnost. Žalovaný má za to, že postup skupiny č. k., k níž žalobkyně patří, byl za úplatu organizován třetí osobou. Vydání cestovního dokladu žalobkyni na její pravou totožnost a její bezproblémové vycestování přes přísně kontrolované letiště v P. svědčí o nezájmu č. státních orgánů o její osobu. Žalovaný dospěl k závěru, že důvodem opuštění země původu byly s vysokou pravděpodobností

ekonomické důvody, nikoliv pronásledování. To dovedl z organizovanosti skupiny a opuštění Č. bez konkrétních objektivních důvodů. Žalovaný připustil, že žalobkyně je příslušnicí uvedené c., která byla č. úřady zařazena mezi z. s., avšak shledal, že žalobkyni nehrozí pronásledování, neboť ona sama se nikdy v minulosti nestala jeho obětí. Žalobkyně mohla vyřešit své problémy vnitřním přesídlením do jiné části Č. Žalovaný shledal, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 13 a § 14 zákona o azylu. Ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu žalovaný usoudil, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, pro něž by jí v zemi původu hrozila vážná újma. Zopakoval, že žalobkyně se nikdy nestala terčem negativního jednání ze strany státních orgánů.

Posouzení žaloby soudem

11. Žalobkyně napadla žalobou rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku. Konstatovala nejprve obecně, že ve správním řízení byl porušen § 3 ve spojení s § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť žalovaný založil napadené rozhodnutí na skutečnostech, které nemají vliv na posouzení důvodnosti obav žalobkyně z pronásledování nebo reálnosti hrozící vážné újmy. Žalovaný dále porušil § 12 písm. a) a b) a § 14a zákona o azylu, neboť nelze spolehlivě vyloučit postih žalobkyně za podání žádosti o mezinárodní ochranu, a čl. 3 Úmluvy, čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (publ. pod č. 30/1988 Sb.) a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
12. Tato obecná tvrzení žalobkyně, že v řízení byla porušena vyjmenovaná ustanovení právních předpisů a mezinárodních smluv, doprovázená parafrází textu těchto ustanovení, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury jím je konkrétní (tj. ve vztahu k žalobkyni a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobkyně napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobkyně je povinna vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči ní dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinna ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, či rozsudek ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Za řádně formulované žalobní body tak lze považovat jen ty námitky žalobkyně, které byly v dalším textu žaloby rozvedeny tak, aby splňovaly výše nastíněné vlastnosti.

13. Úvodem k samotnému přezkumu napadeného rozhodnutí soud uvádí, že právně i skutkově obdobnými věcmi se již zabýval také Nejvyšší správní soud, a to zejména v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77. Poté následovaly rozsudky ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 125/2019-61, či ze dne 22. 10. 2019, č. j. 10 Azs 41/2019-82. Především v těchto rozsudcích se Nejvyšší správní soud velice podrobně vyjádřil k hodnocení situace č. k. žádajících v České republice o mezinárodní ochranu. Soud předesílá, že vycházel z právě uvedených rozsudků Nejvyššího správního soudu týkajících se obdobných případů žalobkyně, přičemž pro stručnost odkazuje i na tam uvedenou právní argumentaci, od níž zdejší soud nemá důvod se odchýlit.
14. Přestože soud zjistil, že napadené rozhodnutí je v některých částech nepřezkoumatelné, vypořádal se s námitkami žalobkyně v rozsahu, jež rozhodnutí umožnilo (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74).
15. Žalobkyně na podporu své veškeré argumentace (proto tuto pasáž soud předradil vypořádání žalobních bodů) zdůraznila, že důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu bylo pronásledování ze strany č. státních orgánů z důvodu p. n. Je č. k. c. Š. z. Byla nucena vycestovat po letech skrývání a pronásledování (detailně popsala zejména incident z listopadu 2013, při kterém byla zadržena policií), její tamní život nebyl klidný. Žalobkyně se tak obává, že pokud by se vrátila do vlasti, byla by zatčena a vězněna.

Obecná nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost

16. Soud se nejprve musí vyjádřit k námitce, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. To má být podle žalobkyně zapříčiněno jeho délkou, opakováním některých částí a významnými textovými a formulačními nedostatky. Soud k tomu připomíná, že nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, z něhož – ani v kontextu správního spisu – nelze seznat, proč správní orgán rozhodl tak, jak rozhodl. Pakliže této základní povinnosti správní orgán dostojí, není třeba, aby rozhodnutí bylo stylistickým skvostem. Napadené rozhodnutí o 42 stranách je skutečně poměrně dlouhé, což však nic nevypovídá o jeho přezkoumatelnosti. V dané věci je navíc délka rozhodnutí způsobena i detailní rekapitulací průběhu relativně složitého správního řízení (ta končí až na str. 12 napadeného rozhodnutí), v němž proběhly s žalobkyní dva podrobné pohovory, a žalobkyně předložila větší množství důkazů. Téměř doslovné opakování některých pasáží soud nepokládá za šťastné, neboť se tím rozhodnutí bezúčelně prodlužuje, aniž by konkrétní pasáže pouhým opakováním nabývaly vyšší přesvědčivosti. V napadeném rozhodnutí je tento jev markantní zejména pokud jde o tu část odůvodnění, v níž se žalovaný zabýval předloženými podklady a hodnotil je ve vztahu k udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu (str. 12 – 21); tuto pasáž vesměs shodně zopakoval v části odůvodnění, v níž provedl totéž hodnocení ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu (str. 29 – 38 a str. 39 – 40). Byť by zde nepochybně postačovalo, pokud by se žalovaný odkázal na to, co již dříve uvedl, a pouze vymezil odlišnosti ve vztahu k doplňkové ochraně, nezpůsobuje to nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Tu nemůže způsobit ani občasné opakování některých frází. Soud rovněž neshledal, že by napadené rozhodnutí vykazovalo takové textové a formulační nedostatky (ty ostatně žalobkyně namítala jen zcela obecně), které by bránily porozumění, tím méně jeho přezkoumání.
17. Zvlášť je třeba vyjádřit se k námitce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z toho důvodu, že není jasné, jaká skutková zjištění vzal soud za prokázaná a na jakých

provedených důkazech jsou založena. Jinými slovy, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádné shrnutí situace č. k. v Č. Žalobkyně má pravdu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně uvedl negativní konstatování, že „nezpochybňuje obecnou problematickou situaci k. n. m. a jejich v. v Č.“ (na str. 16, str. 17, str. 18, str. 34 a str. 35 napadeného rozhodnutí), a to „včetně žadatelkou uváděné c. Ch.“ (opět na str. 17 a str. 34 napadeného rozhodnutí). V rozporu s tvrzením žalobkyně však nejde o hodnocení jediné. Na str. 24 – 25 napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval svobodou vyznání v Č., přičemž se u konkrétních zjištění odkázal na konkrétní zprávy o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu. Shrnl, že Č. je oficiálně a. státem a svoboda n. je omezena tím, že víru lze praktikovat pouze ve státem uznaných a úředně registrovaných c., jejichž v., d. a činnost jsou státem kontrolovány a řízeny. Neregistrované c. jsou pokládány za tzv. k. z.; členové některých b. a k. c. jsou pronásledováni, perzekuováni a praktikováni v. je potlačováno (v. jsou vyháněni z náboženských shromáždění, zatýkáni a mučeni), členové některých k. c. naopak v. praktikují v „š. z.“ za tichého souhlasu místních úřadů. Žalovaný tedy uzavřel, že se příslušníci náboženských menšin v Č. mohou stát terčem negativního jednání ze strany č. státních orgánů či bezpečnostních složek.

18. Soud podotýká, že z hodnocení žalovaného neplyne, kteří věřící jsou tolerováni a kteří naopak pronásledováni, resp. zda to nějak závisí na příslušnosti k určité církvi, na osobě konkrétního věřícího (např. důležitosti jeho postavení v rámci církve, jeho činnosti apod.), nebo na benevolenci příslušných státních orgánů v té které p., či zda se naopak jedná o pronásledování nesystémové či dokonce nahodilé. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil ani žádná konkrétní zjištění ve vztahu k c. Š. z., jíž je žalobkyně příslušnicí. Z jeho hodnocení však zřetelně plyne, že k., včetně příslušníků této církve, mohou být – a také bývají – v Č. vystaveni pronásledování. To má oporu rovněž ve zprávách o zemi původu, jež si v podstatných rysech vzájemně nijak neodporují, a implicitně to plyne i ze skutečnosti, že žalovaný přistoupil k věcnému hodnocení azylového příběhu žalobkyně, což by nemělo žádný smysl v situaci, pokud by předtím učinil závěr, že č. k. v jejich vlasti žádné pronásledování nehrozí. Napadené rozhodnutí tedy obsahuje vlastní závěry žalovaného, jež učinil z konkrétních zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu; není tedy pravda, že by jeho závěry vycházely z tzv. souhrnného zjištění zapovězeného rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 30 Cdo 3947/2007.
19. Lze konstatovat, že skutková zjištění, z nichž žalovaný vycházel, mohla být v napadeném rozhodnutí zpracována lépe – žalovaný mohl např. podrobněji rozebrat, v čem ono pronásledování spočívá, zohlednit rozdíly v zacházení s příslušníky jednotlivých církví, případně v zacházení mezi církevními hodnostáři či funkcionáři a řadovými věřícími, nebo rozdíly mezi jednotlivými p. Současně je třeba dodat, že obecnost tohoto posouzení je jednoznačně ku prospěchu žalobkyni, neboť čím méně určitě žalovaný vymezil rysy a způsoby pronásledování k. v Č., jehož existenci uznal, tím pravděpodobnější je, že obsáhne i azylový příběh prezentovaný žalobkyní. Žalovaný se tím totiž v podstatě vzdal možnosti jej zpochybnit z toho hlediska, že by neměl oporu ve zprávách o zemi původu.
20. Lze uzavřít, že napadené rozhodnutí jako celek není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Zda závěry žalovaného obstojí, je již otázkou jejich věcného posouzení.

Azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu

21. Žalobkyně namítla, že naplnila podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jejího náboženského vyznání. Žalobkyně byla vystavena jednání ze strany státu, které v ní vzbudilo důvodné obavy z pronásledování, obavy jsou postaveny na racionálním základě. V důkazních materiálech k Č. l. r. je zcela jednoznačně uvedeno, že členové domácích nepovolených církví jsou pro svou víru pronásledováni, nutno proto odmítnout závěry žalovaného, na základě kterých implicitně dovozuje, že obavy žalobkyně nejsou racionální. Skutečnosti prožité a popsané žalobkyní v průběhu správního řízení pak podle jejího názoru spadají pod pojem pronásledování a odůvodněné obavy z pronásledování, jak je definován zákonem o azylu a směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“).
22. V daných souvislostech žalobkyně odkázala na konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu, z nichž citovala, jelikož podle jejího názoru tam uvedené závěry lze vztáhnout na projednávanou věc. Žalobkyně rovněž uvedla, že neměla možnost využít vnitřního přesídlení, resp. takovéto přesídlení by bylo naprosto neúčelné, neboť z informací dostupných o zemi původu vyplývá, že k pronásledování k. dochází na celém území Č. Skutečnost, že vnitřní přesídlení v rámci Č. není možné, je známa žalovanému i z úřední činnosti. V rámci řízení vedených žalovaným byl č. k. ve skutkově i časově obdobných věcech udělen azyl. Tito žadatelé žádali o azyl z totožných důvodů a ve shodném časovém období jako ona sama. Z označených rozhodnutí žalovaného vyplývá, že žalovaný má za prokázané, že vnitřní přesídlení č. k. v rámci Č. není možné. Její strach z újmy ze strany č. státu je tedy odůvodněný, a to jak s ohledem na její vlastní zkušenosti (i z bezprostředního okolí), tak s ohledem na dostupné informace o úrovni dodržování lidských práv a náboženských svobod v Č. Žalobkyně rovněž zdůraznila, že je splněna podmínka selhání ochrany v zemi původu, což prokazují kromě její výpovědi i mnohé zprávy o stavu dodržování lidských práv a svobod v Č. Uvedená podmínka je splněna již z toho důvodu, že stát je původcem pronásledování k. na jeho území a o selhání státní ochrany před tímto jednáním tak nemůže být pochyb.
23. Soud se nejprve zabýval závěrem žalovaného, že jednání, jemuž byla žalobkyně ve své vlasti vystavena a které popsala ve svém azylovém příběhu, nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z toho, že žalobkyně je k., konkrétně příslušnicí c. Š. z. (v průběhu řízení totiž osvědčila přiměřené znalosti věrouky) a že k. mohou být (a také bývají) v Č. vystaveni pronásledování (to vyplynulo ze zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu). Azylový příběh žalobkyně žalovaný nezpochybnil, nedospěl však k závěru, že byly naplněny znaky pronásledování.
24. Soud musí konstatovat, že žalovaný jednání, jemuž byla žalobkyně ve své vlasti vystavena, nesprávně právně posoudil. Postup policistů na policejní stanici v listopadu 2013 označil žalovaný za jednání, které „překročilo akceptovatelnou míru a šlo zcela evidentně o porušení

služebních povinností i zákona z jejich strany, jednalo se o jediný konkrétní incident, kterému [...] v zemi původu čelila, a tento tedy [...] nedosáhl úrovně porušení jejich základních lidských práv“ (str. 26 napadeného rozhodnutí). S tímto hodnocením se soud neztotožňuje, a to z důvodů, jež uvede dále.

25. V první řadě žalovaný pochybil, pokud události, k nimž došlo na policejní stanici v listopadu 2013, vyhodnotil pouze jako porušení „služebních povinností“ a (blíže neurčeného) „zákona“. Pakliže žalovaný tuto část azylového příběhu žalobkyně nezpochybnil, nelze ji tímto způsobem bagatelizovat. I pokud soud pomine, že se žalovaný se v řízení nezabýval č. právními předpisy ani služebními předpisy č. bezpečnostních složek nebo ozbrojených sborů (není ostatně ani zřejmé, která č. bezpečnostní složka žalobkyni zadržela a trýznila ji), v českém kontextu by bylo za porušení služebních předpisů možno pokládat například situaci, kdy policista nedodržuje pravidla zdvořilosti [§ 9 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“)], za porušení zákona např. situaci, kdy policista před zákrokem neužije slov „jménem zákona“, ač to okolnosti dovolují (§ 10 odst. 5 zákona o policii). Ovšem situace, kdy policie zadržela žalobkyni bez právního důvodu, tři dny ji držela na policejní stanici, trápila ji zimou, ponižovala ji a vyslýchala ji za užití fyzického a psychického násilí, představuje podstatně intenzivnější porušení základních práv žalobkyně. Na rozdíl od žalovaného má soud za to, že je třeba jednání policie vůči žalobkyni hodnotit jako nelidské a ponižující zacházení, ne-li přímo mučení ve smyslu čl. 3 Úmluvy spojené se zbavením svobody ve smyslu čl. 5 Úmluvy, aniž by bylo možno je podřadit pod některou z výjimek stanovených v odst. 1 tohoto článku, které by zásah do svobody opodstatnily.
26. Dále žalovaný pochybil tím, že za inherentní součást definice pronásledování pokládal prvek dlouhodobosti, jinými slovy, že měl za to, že incident z listopadu 2013 – byť zásah do práv žalobkyně sám o sobě představuje – nemůže mít povahu pronásledování, jestliže nedošlo k dalšímu, resp. dalším obdobně závažným porušením jejích práv. To je však výklad, který je v rozporu se zákonem i s unijním právem. Definice pronásledování obsažená v § 2 odst. 4 zákona o azylu má dvě části. Pronásledováním tak může být a) závažné porušení lidských práv, nebo b) opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování. Být tato dichotomie není z textu tohoto ustanovení zcela zjevná [není na první pohled zřejmé, že se slova „*která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování*“ vztahují pouze k podmínce sub b), nikoli k podmínce sub a)], je třeba si uvědomit, že se jedná o transpozici čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice. Z něj je toto rozdělení (díky použití spojky „nebo“ namísto „jakož i“) o něco zjevnější:

Aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, musí být

a) svou povahou *nebo* opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo

b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).

Je tedy třeba uzavřít, že definici pronásledování může splňovat i jednání jednorázové, představuje-li svou povahou dostatečně závažné porušení lidských práv.

27. Dále žalovaný pochybil tím, že veškeré další události líčené žalobkyní, k nimž mělo dojít po incidentu na policejní stanici v listopadu 2013, za pronásledování vůbec nepovažoval a naopak konstatoval, že se poté „*nestala terčem jakéhokoliv jiného negativního jednání č. státních orgánů či bezpečnostních složek vůči své osobě, tím méně pak z důvodu svého náboženského přesvědčení*“. Žalobkyně přitom popsala, že ji policie propustila s výhrůžkou, že bude-li nadále praktikovat svou víru, bude uvězněna. To žalobkyni přimělo opakovaně se přestěhovat, přesto byla při náboženském setkání v bytě své souvěrkyně málem zatčena a zachránila se jen včasným útekem před příjezdem policie; posléze se na ni policie dotazovala sousedů v jejím tehdejší bydlišti. Z toho je patrné, že i po – co do zásahu do práv žalobkyně nejintenzivnějším – incidentu v listopadu 2013 se život žalobkyně nevrátil do normálu, své náboženské smýšlení projevovala nadále jen v skrytu a žila pod určitým tlakem, jež byl zčásti vyvolán konkrétním jednáním policie vůči žalobkyni (výhrůžkou adresovanou žalobkyni při propuštění a dotazováním se na žalobkyni u sousedů). Závěr o tom, že žalobkyně se z důvodu svého náboženského přesvědčení nestala terčem negativního jednání policie, tudíž neobstojí. Je třeba posoudit, zda tato jednání ve svém souhrnu (a ve spojení s událostí z listopadu 2013) nevykazují znaky pronásledování.
28. Soud shrnuje, že žalobkyně při výsleších popsala ústrky vůči spoluvěřícím, opětovné stěhování, sledování její osoby i incident s policií spočívající v jejím zadržení z důvodu svého náboženského vyznání (srov. blíže shora uvedená skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu). Pokud k incidentu na policejní stanici a k navazujícím problémům skutečně došlo tak, jak je žalobkyně popsala, šlo by zjevně o akt pronásledování, a to přinejmenším o tzv. pronásledování na kumulativním základě. Tento právní pojem obsažený v čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice rozebral Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007-129, ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012-67, či ze dne 2. 5. 2019, č. j. 9 Azs 21/2019-70. Je tak třeba odmítnout zejména názor žalovaného, že při incidentu na policejní stanici nešlo o akt pronásledování, ale o individuální exces několika policistů (přičemž není vůbec patrné, na základě čeho žalovaný takové přesvědčení nabyt). Pokud by tedy tvrzení žalobkyně byla věrohodná, nemá soud pochyb, že by svou intenzitou šlo o akt pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 a odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice. Bylo by tak možno konstatovat minulý akt pronásledování, který podle čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat.
29. Konečně žalovaný pochybil i v tom, že nezohlednil, že důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu není jen skutečnost, že žalobkyně byla v minulosti pronásledována (byť je to závažným ukazatelem, jak uvedeno výše). Postačí, pokud má z pronásledování odůvodněný strach. Ten přitom může pramenit nejen z vlastní předchozí zkušenosti s pronásledováním, nýbrž také z povědomosti žalobkyně o perzekuci, již jsou vystaveni její souvěrci, tedy osoby nacházející se ve srovnatelném postavení s žalobkyní, z nichž lze dovodit, že s ní by bylo – dostala-li by se opět do rukou policie – zacházeno jinak. Některé osudy svých souvěrců žalobkyně nastínila, avšak žalovaný se jimi nezabýval s tím, že „*sama se terčem podobného jednání ze strany č. orgánů nikdy nestala*“ a že tyto znalosti pouze využila, aby „*vygradovala svůj azylový příběh*“ (str. 26 napadeného rozhodnutí). Toto hodnocení však neobstojí, neboť osudy souvěrců mohou (ve spojení se zprávami o zemi původu) svědčit jednak o odůvodněnosti žalobkynina strachu

z pronásledování, jednak mohou naznačovat, co by jí hrozilo v případě návratu do vlasti, tj. být rozhodné pro úvahu o prospektivní rovině pronásledování.

30. Soud také pokládá za vhodné (v souvislosti s relativně obecnou námitkou žalobkyně, že žalovaný v napadeném rozhodnutí užívá na věc nepřiléhající judikaturu Nejvyššího správního soudu, případně ji dezinterpretuje) připomenout, že v případě posuzování, má-li být žadateli udělen azyl či nikoli, se uplatní test přiměřené pravděpodobnosti. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, „[p]řiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu [...] je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn. že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn. že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard ‚nade vší pochybnost‘ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“ Touto optikou je třeba nahlížet i azylový příběh žalobkyně a v případě, že se jej nepodaří potvrdit ani vyvrátit (a to při zachování rozložení důkazního břemene mezi žalobkyni a žalovaného), je třeba jej akceptovat a azyl přiznat. K prospektivnosti posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování viz dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, či již shora zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77.
31. Žalobkyně v průběhu správního řízení opakovala, že strach z pronásledování pramení z jejího členství v církvi a vlastních zkušeností, nadto jí bylo známo, čemu jsou členové k. c. vystaveni ze strany státních orgánů. Žalovaný připustil, že žalobkyně je příslušnicí této církve, a zároveň na základě zpráv o zemi původu shledal, že jakožto členka zakázané církve může být vystavena negativnímu jednání ze strany č. orgánů. Opakovaně uvedl, že nezpochybňuje obecnou problematickou situaci k. náboženských menšin a jejich věřících v Č. Dodal nicméně, že v rámci správního řízení o konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu se neposuzuje obecná situace konkrétních menšin a jejich postavení v zemi původu, ale je nutné shledat individuální pronásledování žalobkyně ve smyslu konkrétních ustanovení zákona o azylu.
32. Byť žalovaný připustil, že žalobkyně je příslušnicí c. Š. z., nijak se nevypořádal s otázkou, zda sama příslušnost k této církvi (v postavení řadového člena či v postavení tzv. průvodce) nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování. Žalovaný jen konstatoval převážně obecná zjištění ze zpráv o zemi původu o úrovni svobody vyznání a s odkazem na to, že žalobkyně v minulosti nebyla azylově relevantně pronásledována pro svou víru, uzavřel, že jsou její obavy z pronásledování neodůvodněné. Takový postup nelze akceptovat. Za této situace se žalovaný nemohl zastavit jen u toho, že žalobkyně nebyla v minulosti vystavena aktům, které by bylo možno kvalifikovat jako pronásledování, ale měl se podrobně zabývat otázkou, zda jí takové ústrky nehrozí právě z důvodu samotného jejího členství v c. Š. z. Touto otázkou se ovšem žalovaný vůbec nezabýval, neučinil k ní žádná skutková zjištění. Nesprávné právní posouzení týkající se výkladu pojmu odůvodněný strach z pronásledování [§ 12 písm. b) zákona o azylu] má za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů.

33. Žalovaný ve svém rozhodnutí nijak nevyřešil rozhodující otázku, jaké konkrétní nebezpečí hrozí členům c. Š. z. (v obdobném postavení, které přísluší žalobkyni) z důvodu příslušnosti k ní či z důvodu účasti na jejích náboženských obřadech, pokud by ji č. státní orgány odhalily. S touto otázkou se nevypořádal ani ve vztahu k celé Č., tím méně ve vztahu k situaci v p. H., odkud pochází žalobkyně. Na takové posouzení žalovaný výslovně rezignoval, jestliže uvedl, že jej zajímá vždy pouze a jen skutečnost, zda v individuálním případě konkrétního žadatele došlo během jeho pobytu ve vlasti nebo by s vysokou pravděpodobností mohlo dojít při jeho návratu do vlasti k závažnému porušení jeho lidských práv.
34. Soud shrnuje, že žalovaný poté, co vyhodnotil výpověď žalobkyně tak, že ji lze považovat za příslušnici c. Š. z., se měl zabývat nejen tím, zda žalobkyně sama v minulosti byla vystavena konkrétním aktům pronásledování, nýbrž měl též zvážit možnost, zda již z důvodu členství v této církvi je přiměřeně pravděpodobné, že takovému pronásledování bude po návratu do země původu vystavena. Samotná skutečnost, že by se takovému pronásledování mohla žalobkyně vyhnout tím, že se jí pomocí tajných obřadů podaří příslušnost k církvi utajit před státními orgány země původu, pak pohledem judikatury Soudního dvora Evropské unie nedostačuje k závěru, že strach z pronásledování není odůvodněný.
35. Žalobkyně dále namítá nepřezkoumatelnost úvahy žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení. Soud pokládá tuto úvahu (na str. 26 – 27 a totožně na str. 40 – 41 napadeného rozhodnutí) za zcela nadbytečnou. Za situace, kdy žalovaný dospěl k (arci nesprávnému) závěru, že žalobkyně nebyla ve své vlasti pronásledována, ani jí tam nehrozí vážná újma, nebylo na místě posuzovat, zda by tomuto (podle žalovaného) neexistujícímu pronásledování, resp. (podle žalovaného) neexistující vážné újmě unikla, pokud by přesídlila v rámci Č. S ohledem na to se soud nezabýval námitkami žalobkyně ve vztahu k tomuto hodnocení.
36. Soud má však na zřeteli zásadu hospodárnosti řízení a skutečnost, že žalovaný bude ve věci rozhodovat znovu, přičemž může dojít k odlišnému závěru o existenci pronásledování (resp. hrozby vážné újmy), a proto může vyvstat potřeba opětovně posoudit možnost vnitřního přesídlení. Přestože tedy kvalita úvahy o možnosti vnitřního přesídlení nemá žádný vliv na výsledek řízení o žalobě proti nyní napadenému rozhodnutí (neboť, jak již bylo řečeno, je nadbytečná a žalovaný ji vůbec učinit neměl), musí soud konstatovat, že pokud by bylo na místě ji učinit, byla by zcela nedostatečná. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, stanovil, že při posuzování otázky, zda má žadatel možnost vnitřně přesídlit, je třeba zohlednit následující kritéria: „(1) *zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Tyto čtyři podmínky musí být splněny kumulativně a mají rovněž svoji logickou posloupnost, a tudíž musí být aplikovány ve výše uvedeném pořadí. Při posuzování všech čtyřech kritérií je navíc nutné brát v potaz celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele.*“ Aby závěr možnosti vnitřního přesídlení obstál, bylo by posoudit naplnění uvedených kritérií. Pokud jde o kritérium sub 2), bylo by třeba zjistit (a zprávami o zemi původu podložit), jakým způsobem v Č. represe členů státem neschválených církví probíhá. Pakliže se realizuje ryze na lokální úrovni, bez předávání informací o věřících do centralizovaných systémů (jak to ostatně naznačuje ve svém azylovém příběhu i žalobkyně,

kteřá – byť v minulosti zatčena a monitorovaná policií – bez potíží obdržela pas s biometrickými údaji), pak by se mohly problémy žalobkyně vyřešit i jen přesídlením do vedlejšího policejního okrsku. Je však třeba si položit otázku, zda by stávající původce pronásledování (původní policejní okrsek) nebyl záhy při zachování žalobkynina způsobu života, jehož součástí je i náboženské vyžití ve výše popsané formě, nahrazen novým původcem pronásledování (policejním okrskem v novém bydlišti), které by mohlo být předchozímu pronásledování velmi podobné.

Azyl podle § 14 zákona o azylu

37. Žalobkyně dále namítá, že jí měl žalovaný přiznat alespoň humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Argumentuje, že ačkoli tento institut jistě neslouží pro osoby, jimž by měl být udělen azyl, není jasné, proč dospěl žalovaný k závěru, že se v jejím případě nejedná o situaci, kdy by bylo vysloveně nehumánní azyl neudělit, když jí hrozí po návratu do vlasti vážná újma.
38. Úvahy žalovaného o neudělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu podléhají pouze omezenému soudnímu přezkumu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). O humanitární azyl nelze žádat a na jeho udělení není právní nárok, ani subjektivní právo – naopak se jedná o specifické oprávnění státu udělit azyl osobě, které nesvědčí právo na azyl podle § 12 nebo § 13 zákona o azylu (naopak právo na tyto typy azylu vyplývá z mezinárodního, resp. unijního práva a jsou-li naplněny podmínky pro udělení azylu podle těchto ustanovení, stát jej udělit musí). Z toho důvodu pak úvaha o tom, zda by v daném případě „neudělení azylu bylo zcela nehumánní“, záleží výlučně na státu a je v ní limitován pouze obecným zákazem libovůle. Tuto úvahu žalovaný provedl (na str. 29 napadeného rozhodnutí) a důvody pro přiznání humanitárního azylu neshledal, jelikož žalobkyně je dospělá, mladá a zdravá osoba schopná se o sebe postarat; soud pokládá tento závěr za postačující a nikoli libovolný. Argumentace žalobkyně nicméně svědčí o tom, že institut humanitárního azylu chápe nesprávně. Úvahu o udělení humanitárního azylu nelze směřovat s důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Pokud by žalobkyni hrozilo ve vlasti nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a odst. 2 zákona o azylu, pak by šlo o situaci, kdy je neudělení azylu nehumánní, nýbrž o situaci, kdy je na místě žalobkyni udělit doplňkovou ochranu, jež má opět základ v unijním právu a jako taková je za splnění stanovených podmínek nároková. Námitky žalobkyně proti neudělení humanitárního azylu jsou nedůvodné.

Doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu

39. Dále žalobkyně namítá, že jí měl žalovaný přiznat alespoň doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a), b) nebo d) zákona o azylu. Velmi obecně namítá, že ze zpráv o zemi původu a dalších věrohodných zdrojů plyne, že jí v případě návratu jakožto neúspěšné žadatelce o mezinárodní ochranu hrozí mučení a nelidské a ponižující zacházení, v nejhorším případě i usmrcení. Návrat žalobkyně do Č. by tak byl v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
40. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda bylo na místě přiznat žalobkyni doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu, tj. zda jí v případě návratu do vlasti hrozí vážná újma spočívající v uložení nebo vykonání trestu smrti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k této otázce uvedl jen velmi stručně, že neshledal žádné skutečnosti, které by tuto hrozbu indikovaly. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně při pohovorech

žádnou takovou obavu v případě návratu do vlasti nevyslovila (výjimku představuje obecně vyjádřená obava ze „ztráty života“ ve vyjádření ze dne 15. 12. 2016) a nestalo se tak ani v žalobě, kde jen obecně uvádí, že by se tak stát mohlo, a to buď v podobě jejího oficiálního obvinění a odsouzení k trestu smrti za špionáž či velezradu, nebo (podle jejího hodnocení pravděpodobněji) v podobě zmizení a následného faktického usmrcení. Žalobkyně své obavy zakládá na zjištěních ze zprávy českého Ministerstva zahraničních věcí, č. j. 98863/2015-LPTP, z června 2015, již žalovaný odmítl provést důkaz pro její zastaralost (informace o neúspěšných žadatelích pochází z doby, kdy ještě žalobkyně ani neopustila Č.). Zpráva je součástí správního spisu jako jeden z důkazů předložených žalobkyní. Soud z této zprávy shledal jednak to, že se jedná o informace z roku 2014 (tedy ke dni vydání rozhodnutí nejméně 4 roky staré, jednak to, že Ministerstvo zahraničních věcí sice připouští rizika pro navrátilivší se žadatele, byl-li jejich odjezd politicky motivován; ohrožení (podle některých zdrojů dokonce i zmizením) mohou být zejména následovníci duchovního hnutí F. G. a U. či jiní příslušníci etnických menšin. Žalobkyně však do žádné z rizikových skupin nespadá. Soud tedy nemá za to, že by z údajů obsažených v této zprávě bylo možno dovodit, že žalobkyni by po návratu do vlasti hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu. Dále žalobkyně poukazuje na osud L. S., manželky bojovníka za lidská práva a nositele Nobelovy ceny za mír L. S.-p., která bezprostředně po jeho smrti rovněž (krátkodobě) zmizela (a následně vycestovala z Č. a nyní žije v Evropě). Soud má však za to, že osudy obou žen jsou natolik rozdílné, že nelze z osudu vdovy po pronásledovaném celosvětově známém lidskoprávním aktivistovi cokoli dovozovat pro případ žalobkyně, která je veřejnosti zcela neznámou řadovou věřící.

41. Soud uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud neshledal, že by žalobkyni po návratu do vlasti hrozila vážná újma spočívající v uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť to neplyne ani z obecných zpráv o zemi původu, ani z konkrétních skutečností uvedených žalobkyní.
42. Dále se soud zabýval tím, zda neměl žalovaný žalobkyni přiznat doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, tj. zda je zde důvodná obava, že jí po návratu do vlasti hrozí vážná újma spočívající v mučení nebo nelidském a ponižujícím zacházení či trestání. V průběhu řízení žalobkyně tuto obavu zakládala na svém náboženském vyznání, resp. příslušnosti k c. Š. z., a na skutečnosti, že by se do vlasti vrátila jak neúspěšná žadatelka o mezinárodní ochranu. V replice pak žalobkyně upřesnila, že má důvodnou obavu, že v případě návratu do Č. jí hrozí zatčení, věznění, mučení, vykonstruované obvinění a odsouzení pro její náboženskou příslušnost.
43. Soud pokládá za problematické, že žalovaný v napadeném rozhodnutí použil vesměs totožné odůvodnění toho, proč žalobkyni nepřiznal azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu a proč jí nepřiznal doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) téhož zákona. Oba instituty se totiž liší, přičemž jedním z klíčových rozdílů je odlišný důkazní standard. V případě azylu jde o tzv. test přiměřené pravděpodobnosti (srov. bod 30 tohoto rozsudku), u doplňkové ochrany se však uplatňuje test reálného nebezpečí, který vymezil Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82 tak, že *„ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.[...] Jinými slovy, test ‚reálného nebezpečí‘ je vůči stěžovateli přísnější než test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘. Ani test ‚reálného nebezpečí‘ ale nedosahuje intenzity trestního standardu ‚nade vše pochybnost‘, ani důkazního standardu*

užívaného v zemích common law v civilních věcech (vyšší pravděpodobnost že ano, než že ne [balance of probabilities]). Rozdíl mezi testem „reálného nebezpečí“ a testem „přiměřené pravděpodobnosti“ spočívá v tom, že důkazní standard „reálného nebezpečí“ se blíží důkaznímu standardu užívanému v zemích common law v civilních věcech daleko více než důkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“.

44. Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí k důvodům pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu uvedl tytéž důvody, jako pro neudělení azylu, tedy že žalobkyně byla zásahu do práv vystavena jen jednou v listopadu 2013, od té doby se terčem negativního jednání ze strany bezpečnostních složek nestala a jen popisovala jednání, jemuž byli vystaveni její souvěrci, avšak *„ona sama ve skutečnosti ve své vlasti obrožena nikdy nebyla“* (str. 39 napadeného rozhodnutí). Dále uvedl, že obava žalobkyně jakožto neúspěšné žadatelky z návratu do vlasti je jen hypotetická, neboť z pohledu č. orgánů bezproblémově vycestovala na turistické vízum, byť jeho platnost překročila a byť některá česká média o žádostech větší skupiny č. k. v obecné rovině informovala. Jak však již soud uvedl výše, ve světle velmi vágně žalovaným popsané situace v zemi původu (srov. body 17 a 18 tohoto rozsudku), v níž může některým č. k. hrozit pronásledování a takové zásahy do lidských práv, které by bylo možno označit za nelidské a ponižující zacházení, a konstatování, že *„Č. je zemí, kde dochází k zásadnímu porušování lidských práv a neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu mohou brozit závažné důsledky“* (str. 21 napadeného rozhodnutí), takové hodnocení neobstojí.
45. Žalovaný pochybil jednak tím, že obavy žalobkyně z návratu do vlasti nedůvodně bagatelizoval, ač nejsou v rozporu s tím, co shledal ze zpráv o zemi původu (srov. bod 25 tohoto rozsudku). Dále žalovaný pochybil tím, že se dostatečně nezabýval posouzením důvodných obav žalobkyně, resp. reálného rizika mučení a nelidského či ponižujícího zacházení v prospektivní rovině. Byť mohou dosavadní zkušenosti se zásahem do práv v minulosti mít na toto posouzení vliv (a žalovaný je na str. 39 napadeného rozhodnutí v hrubých rysech popsal), žalovaný neprovedl dostatečné posouzení toho, jakého jednání by se žalobkyně mohla dočkat, pokud by se do země původu vrátila, ať už v souvislosti s neúspěšnou žádostí o mezinárodní ochranu, nebo v souvislosti s dalším praktikováním náboženství.
46. Pakliže žalovaný špatně posoudil otázku možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, neobstojí ani jeho (ostatně jen zcela stručné) hodnocení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) téhož zákona. Není-li totiž v důsledku nezákonného právního posouzení zjevné, že žalobkyni po návratu do vlasti nehrozí mučení, ani nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, pak není ani možné uzavřít, že její vycestování nebude v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Věrohodnost výpovědi žalobkyně, bezproblémovost a organizovanost vycestování, snaha o integraci

47. Žalobkyně dále nesouhlasí se závěry, které žalovaný učinil ve vztahu k její věrohodnosti. Jedná se o obsáhlou pasáž (str. 22 – 24), v níž žalovaný popisuje, že žalobkyně přicestovala v organizované skupině svých spoluobčanů a souvěrců, na turistické vízum, k jehož získání použila nepravdivé údaje, že průběh své cesty z L. V. H. do p. s. popsala jen velmi obecně a že neuvedla, proč se rozhodla k opuštění vlasti právě nyní; tyto úvahy uzavřel závěrem o tom, že skutečným motivem žalobkyně k cestě do České republiky byla patrně

ekonomická migrace a dovedl její sníženou věrohodnost. Není však zcela jasné, proč žalovaný vlastní posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany rámoval úvahou o snížené věrohodnosti žalobkyně, jestliže z tohoto závěru při posouzení důvodů k udělení některé z forem mezinárodní ochrany nic nedovodil. Důvodem, proč žalovaný žalobkyni nepřiznal azyl ani doplňkovou ochranu, totiž nebyla skutečnost, že s ohledem na její sníženou věrohodnost neuvěřil prezentovanému azylovému příběhu, nýbrž to, že v tomto azylovém příběhu neshledal rysy pronásledování nebo vážné újmy (ke správnosti tohoto právního posouzení viz dále). Na uvedeném nemůže nic změnit, že ve vyjádření k žalobě žalovaný – v rozporu s napadeným rozhodnutím – uvedl, že jedním z důvodů pro neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany byla žalobkynina nevěrohodnost, neboť takové vyjádření není způsobilé ovlivnit obsah napadeného rozhodnutí.

48. K tomu soud podotýká, že odůvodnění napadeného rozhodnutí musí být založeno na racionálních důvodech, nikoli na náznacích, neboť takové rozhodnutí je pak nutně nepřezkoumatelné. Pokud tím chtěl žalovaný naznačit, že kupř. disponuje informacemi od zpravodajských služeb, podle nichž by žalobkyně mohla pro Českou republiku představovat bezpečnostní riziko, což by pochopitelně mělo skutečný vliv na její celkovou věrohodnost, byl povinen tyto informace promítnout do odůvodnění rozhodnutí. Měl tak učinit způsobem, který neohrozí bezpečnostní zájmy České republiky a zároveň umožní soudní přezkum jeho rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 As 5/2008-63). Pokud odůvodnění zůstalo v pasážích vyjadřujících se k údajné organizovanosti a podezřelé bezproblémovosti odchodu žalobkyně ze země původu v uvedené podobě plné nedorečených náznaků, jsou pro soud nepřezkoumatelné z důvodu nesrozumitelnosti. Přitom bezproblémové vycestování ze země původu podle judikatury samo o sobě nezpůsobuje nevěrohodnost žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2010, č. j. 1 Azs 7/2010-114, a ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40).
49. Soud shrnuje, že náznaky obsažené v napadeném rozhodnutí týkající se bezproblémovosti a údajné organizovanosti odchodu žalobkyně z Č. mohou skutečně naznačovat, že žalobkyně fakticky není v zemi původu pronásledováním ohrožena, či dokonce že její odchod byl organizován z důvodů, které by udělení mezinárodní ochrany vylučovaly. V nynější podobě jsou však v napadeném rozhodnutí uvedeny pouze v podobě indicií, které nelze soudně přezkoumat, rozhodnutí je tedy stíženo vadou nepřezkoumatelnosti. Ostatně pro posouzení věci není rozhodující, zda žalobkyně vycestovala ze země původu z azylově relevantních pohnutek, nýbrž zda jsou její obavy z pronásledování po návratu do země původu odůvodněné (srov. shora prospektivní pohled na institut mezinárodní ochrany).

Žalobní námitky procesní povahy

50. Žalobkyně nejprve namítá, že žalovaný pochybil, pokud nepřeložil a následně neprovedl jí navržené důkazy, resp. že je tak neučinil z toho důvodu, že je pokládal za nadbytečné a v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení. Zejména pokládá za vnitřně rozporné, že žalovaný uvedl, že navržené důkazy nenechal přeložit do češtiny a současně, že se s nimi seznámil a neshledal důvody pro jejich provedení.
51. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 24/2013-34, v němž soud označil za nezákonné neprovedení důkazu písemnostmi předloženými žadatelem (a dokonce ani nepořízení jejich překladu) s odkazem na

hospodárnost řízení, neboť tyto písemnosti měly obsahovat jen obecné informace o pronásledování menšiny, jíž byl žadatel příslušníkem; není totiž vyloučeno, že i tak by informace v nich obsažené mohly žadateli přinést příznivější výsledek řízení. Komplexněji se touto otázkou Nejvyšší správní soud zabýval novějším v rozsudku ze dne 18. 12. 2014, č. j. 2 Azs 193/2014-20, v němž uvedl (v bodě 14 a násl.), že byť je žadatel oprávněn důkazy předložit, žalovaný je povinen provést pouze ty z nich, které jsou nezbytné ke zjištění stavu věci, přičemž zde má své místo i zásada procesní ekonomie. Žalovaný „*se tak musí návrhy na provedení dokazování zabývat z hlediska relevance tvrzené skutečnosti (která má být navrhovaným důkazem prokázána) k předmětu řízení, dále z hlediska vypovídacího potenciálu navrhovaného důkazu a konečně z hlediska dostatečnosti jiných důkazů k prokázání tvrzené skutečnosti. Pořízení překladu předmětných listin do češtiny pak není podmínkou pro samotné posouzení správního orgánu o tom, zda je s ohledem na uvedená hlediska třeba předmětné listiny jako důkazy provést.*“ Soud v tomto rozsudku také připomněl rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 59/2008-53, a ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 24/2013-34, podle nichž bylo úkolem žalovaného od stěžovatele zjistit, jaké skutečnosti mají být konkrétním navrženým důkazem prokázány; teprve poté lze učinit kvalifikovanou úvahu o tom, zda je na místě každý jednotlivý navržený důkaz provést či nikoli. Na druhou stranu, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33, podotkl, že by bylo nadbytečné po žalovaném požadovat, aby překládal všechny žadatelem předložené listiny a prováděl jimi důkaz, pokud jimi mají být prokázány skutečnosti, jež nejsou v řízení sporné.

52. Soud k tomu uvádí, že byť je řízení o udělení mezinárodní ochrany specifické tím, že žalobkyně nemusí svá tvrzení dokládat jinak než vlastní věrohodnou výpověď, má ale jistě právo předkládat na podporu svých tvrzení i jiné důkazy. Z citovaných judikatorních závěrů plyne, že pro rozhodnutí žalovaného o tom, které písemnosti nechá přeložit a provede jimi důkaz, je určující tvrzení žadatele o tom, jaké konkrétní skutečnosti mají být jednotlivými předloženými listinami prokázány. Nelze po žalovaném požadovat, aby nejprve za vynaložení značných nákladů opatřil úřední překlad veškerých předložených podkladů a teprve poté sám zjišťoval, co by mohly prokazovat. Takové tvrzení, které si žalovaný musí od žadatele aktivně vyžádat, nelze pokládat za nezákonné přenášení důkazního břemene zpět na žalobkyni. Této povinnosti žalovaný v právě posuzované věci dostal, neboť se v řízení žalobkyně opakovaně dotázal na to, jaký je obsah předkládaných písemností. Žadatelka prostřednictvím svého zástupce opakovaně k celému souboru navržených důkazů uvedla, že předkládané články neobsahují informace vztahující se k ní osobně, nýbrž pouze obecné informace o pronásledování č. k., rovněž předložené fotografie nezachycují konkrétně ji. Pakliže žalobkyně ani na přímý dotaz nekonkretizovala, jaké skutečnosti chce předloženými listinami prokázat, a současně žalovaný nepokládal skutečnost, že č. k. hrozí ve vlasti pronásledování, za spornou, pak nepochybil, pokud dospěl k závěru, že tyto obecné informace není třeba prokazovat dalšími důkazy nad rámec těch, které již opatřil vlastními silami. Námitka je nedůvodná.
53. Dále žalobkyně namítá, že žalovaný postupoval nezákonně, neboť úkon seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí využil k položení dalších otázek žalobkyni týkajících se jednotlivých podkladů. Žalobkyni je třeba dát za pravdu, že ke zjištění azylového příběhu žadatele a k vyjasnění případných rozporů, slouží primárně pohovor (§ 23 zákona o azylu). Naopak smyslem seznámení s podklady [§ 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)], je seznámit účastníka s konečným souborem podkladů pro vydání rozhodnutí, k němuž se může vyjádřit; pro zjišťování

nových skutečností ze strany správního orgánu tento úkon sloužit nemá. Ze správního spisu soud nicméně zjistil, že žalovaný k tomuto úkonu nepřistoupil namísto provedení dalšího pohovoru. Žalobkyně byla s podklady seznámena dne 16. 3. 2017 a při této příležitosti se jí žalovaný obsáhle dotazoval na navržené důkazy, jež učinila součástí správního spisu dne 2. 12. 2016 a 15. 12. 2016, a to zejména na to, co mají prokazovat. Jak plyne z vypořádání předchozí žalobní námitky, žalovaný tím jen plnil svou povinnost, aby mohl na základě odpovědí učinit závěr o tom, zda opatří jejich překlad a provede jimi důkaz. Není nezákonné, pokud tyto dotazy položil při příležitosti seznámení s podklady. Je jen na rozhodnutí žalovaného, zda bude riskovat, že z odpovědí žadatele vyplyne potřeba provést důkazy nové (případně opatřit nové podklady) a v důsledku toho bude muset seznámení s podklady provést opakované. Námitka je nedůvodná.

54. Žalobkyně dále namítá, že jí rozhodnutí nebylo doručeno v překladu do č., ani jí nebylo jako celek do jejího mateřského jazyka přetlumočeno, čímž bylo porušeno její právo na spravedlivý proces a právo na účinný opravný prostředek ve smyslu čl. 13 Úmluvy. Soud k tomu ze správního spisu zjistil, že žalobkyně byla s napadeným rozhodnutím seznámena dne 28. 2. 2018 v č. jazyce za přítomnosti PhDr. Alice Kubovské, CSc., soudní tlumočnice do jazyka č.; současně žalobkyně převzala originál rozhodnutí a vlastnoručním podpisem stvrdila, že jeho obsahu i poučení rozumí. Její zástupce se tohoto úkonu neúčastnil, ač o něm byl vyrozuměn.
55. Správní řízení se podle § 16 odst. 1 věty první správního řádu vede v českém jazyce. Byť má žadatel podle § 22 zákona o azylu právo jednat v mateřském jazyce (či v jiném jazyce, jímž je schopen se dorozumět) a pro zajištění tohoto práva mu ministerstvo vnitra bezplatně poskytuje tlumočnicka na úkony, ke kterým byl předvolán či vyzván, z žádného právního předpisu mu nevyplývá právo na to obdržet rozhodnutí v tomto jazyce. Žalovaný proto nijak nepochybil, pokud žalobkyni předal originál rozhodnutí pouze v češtině. Při jeho předání dne 28. 2. 2018 byla v souladu s § 22 odst. 2 zákona o azylu přítomna soudní tlumočnice, přičemž žalobkyně podpisem protokolu o tomto úkonu stvrdila, že obsahu rozhodnutí včetně poučení rozumí. Nemůže tedy nyní s úspěchem namítat, že jí rozhodnutí nebylo přetlumočeno, resp. že nebylo přetlumočeno ve své úplnosti; pakliže tomu tak nebylo, neměla žalobkyně protokol podepsat. Zpětně soudu nezbyvá než se odkázat na právní zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*, tedy že práva svědčí bdělým. Že žalobkyně svá práva nehájila (a zástupce, jehož si k tomu zjedнала, nebyl tomuto úkonu přítomen), nic nemění na tom, že žalovaný svým zákonným povinností prokazatelně dostál. Pakliže žalobkyně nevyužila při seznámení s rozhodnutím služeb přítomné tlumočnice, bylo již na ní, aby si překlad rozhodnutí zajistila na své náklady. Do jejího práva na spravedlivý proces však postupem žalovaného zasaženo nebylo. Navíc je třeba k této námitce podotknout, že ani tvrzené nepřetlumočení napadeného rozhodnutí žalobkyni nebránilo napadnout je včasnou žalobou. V žádném případě tedy nelze konstatovat, že ji žalovaný připravil o účinný opravný prostředek.
56. Žalobkyně konečně namítá, že se nemohla seznámit se spisovým materiálem, neboť spis nebyl k dispozici při předání rozhodnutí dne 28. 2. 2018 a ani poté (při sepsu žaloby) jí nebylo nahlédnutí do něj umožněno. Ze správního spisu soud shledal, že žalobkyně do něj (prostřednictvím svého zástupce a dalších jím zmocněných osob) nahlédla třikrát – dne 17. 6. 2016 v Praze, dne 14. 11. 2016 a dne 16. 3. 2017 v Havířově – a při všech nahlíženích si pořídila kopie celého spisu. Nic nesvědčí o tom, že by se jednalo o údaje nesprávné, nebo

dokonce smyšlené (jak to žalobkyně v replice tvrdí o datu 16. 3. 2018), neboť průběh úkonu stvrdila nahlízející osoba a případně i žalobkyně vlastnoručními podpisy. Dále ve spisu není žádná žádost o nahlédnutí do spisu, ani úřední záznam svědící o tom, že by žalobkyně o nahlédnutí do spisu žádala; rovněž ani žalobkyně nenavrhl žádný důkaz o tom, že by jí bylo nahlížení do spisu odepřeno. Žalobkyní tvrzená (a ze správního spisu neověřitelná) skutečnost, že při předání napadeného rozhodnutí nebyl k dispozici správní spis, nepředstavuje procesní vadu; žalovaný totiž žádnou takovou povinnost nemá. Do procesních práv žalobkyně tak zasaženo nebylo. Na okraj je také třeba dodat, že od 16. 3. 2017 (tedy od posledního prokazatelně proběhnuvšího nahlížení) do správního spisu přibýly jen listiny vložené do něj žalobkyní (zejm. důkazní návrhy), nebo listiny, které byly jí či jejímu zástupci doručeny (vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí, předvolání k převzetí napadeného rozhodnutí). Námitka je nedůvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

57. S ohledem na výše uvedené závěry soud rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V tomto dalším řízení žalovaný opětovně posoudí důvody pro udělení azylu žalobkyni podle § 12 písm. b) zákona o azylu, přičemž se přidrží právních závěrů vyslovených výše. Zejména zohlední, že pronásledování může mít povahu i jednorázového porušení lidských práv žalobkyně, bylo-li dostatečně závažné, ale současně může mít také povahu méně intenzivních zásahů do jejích práv, které intenzity pronásledování dosáhnou až ve svém souhrnu. Nově také posoudí odůvodněnost obav žalobkyně z pronásledování. Přitom bude na její tvrzení aplikovat test přiměřené pravděpodobnosti. Žalovaný také opětovně posoudí důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) a d) zákona o azylu. I při tomto posouzení se přidrží právě vyslovených právních závěrů, zejména se zaměří na to, zda zde na základě zpráv o zemi původu a tvrzení žalobkyně existuje skutečné nebezpečí, že jí po návratu do vlasti bude hrozit vážná újma (jinými slovy se zaměří primárně na prospektivní rovinu). Přitom aplikuje test reálného rizika. Jak ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení azylu, tak ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany bude mít žalovaný na paměti, že čím vágnější závěry o situaci v zemi původu učiní, tím silnější důvody pak musí shledat pro závěr, že žalobkyni pronásledování ani vážná újma nehrozí ani v situaci, kdy obecně osobám v podobném postavení pronásledování či vážná újma v Č. hrozí. Tímto právním názorem je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
58. Nad rámec vysloveného právního názoru upozorňuje soud žalovaného, že délka rozhodnutí nemá žádnou korelaci s jeho přezkoumatelností, zákonností ani s kvalitou.
59. Ve vztahu k důkazním návrhům žalobkyně a žalovaného soud uvádí, že pro potřeby rozhodnutí o žalobě bylo provedení těchto důkazů nadbytečné. Nadto soud dodává, že žalobkyně navrhla, aby si soud od žalovaného vyžádal (pozitivní) rozhodnutí žalovaného v obdobných věcech vydanými pod č. j. OAM-872/ZA-ZA02-P15-2015, č. j. OAM-256/ZA-ZA11-ZA16-2016, č. j. OAM-855/ZA-ZA05-K07-2015, č. j. OAM-125/ZA-ZA11-ZA16-2016, a provedl jimi důkaz. Tato rozhodnutí mají svědčit o nekonzistentnosti žalovaného. Soud tato rozhodnutí nevyžádal a důkaz jimi neprovedl. Nelze totiž odhlédnout od toho, že předmětem řízení je přezkum napadeného rozhodnutí vydaného žalobkyni v jejím individuálním případě, a to v rozsahu žalobkyní vymezených žalobních bodů. Soud neshledal důvod pro potřeby tohoto řízení zkoumat rozhodnutí žalovaného vydaná od žalobkyně odlišným žadatelům s vlastním azylovým příběhem. Zásadu legitimního očekávání vyjádřenou v § 2 odst. 4 správního řádu (tj. že při

rozhodování podobných případů nemají vznikat neodůvodněné rozdíly) nelze vykládat takto extenzivním způsobem a požadovat, aby žalovaný nad rámec vlastního rozhodnutí o žádosti ještě odlišoval případ žalobkyně od případů jiných žadatelů v podobné situaci. Analyzovat rozhodnutí vydaná v těchto odlišných věcech by byl nadbytečné, neboť z nich pro případ žalobkyně nelze nic dovozovat.

60. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení náleží. Tyto náklady zahrnují náklady na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení, náhrada hotových výdajů a náhrada DPH. Zástupce žalobkyně provedl v řízení tři účelné úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení a žaloba a replika – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. S ohledem na obtížnost věci umocněnou tím, že pro její zpracování bylo třeba využití cizího jazyka, soud odměnu za první dva úkony právní služby (převzetí věci a seps žaloby) podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu zvýšil na dvojnásobek, tedy na 6 200 Kč za jeden úkon právní služby, zbylý úkon právní služby (replika) pak je odměněna běžnou částkou ve výši 3 100 Kč. K odměně za právní služby v souhrnné výši 15 500 Kč byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Výsledná částka 16 400 Kč byla dále zvýšena o 3 444 Kč představující daň z přidané hodnoty, již je zástupce žalobkyně plátcem. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 19 844 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobkyně, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. května 2020

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně